

Sygn. akt VII U 333/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Winczewski

Protokolant: sekr. sądowy Artur Kluskiewicz

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2018 r. w Bydgoszczy

sprawy S. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.

o zasiłek macierzyński

na skutek odwołania S. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T.

z dnia 17 stycznia 2018 r., nr (...)

oddala odwołanie.

SSR Marcin Winczewski

Sygn. akt VII U 333/18

UZASADNIENIE

Decyzją nr(...) z dnia 17 stycznia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1, art. 29a ust. 1, art. 30a ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, art. 180 § 1 i art. 182^(1a) § 1 k.p. odmówił S. G. prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres od 27 grudnia 2017 r. do 9 lutego 2018 r. W uzasadnieniu wskazano, iż w razie urodzenia kolejnego dziecka w czasie pobierania zasiłku macierzyńskiego za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy, jako okres urlopu rodzicielskiego, ubezpieczonej – matce dziecka przysługuje zasiłek macierzyński za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy, jako okres urlopu macierzyńskiego z tytułu urodzenia kolejnego dziecka, nie później, niż od dnia porodu. W takim przypadku, okres zasiłku macierzyńskiego na pierwsze dziecko może być wykorzystany przez matkę lub ojca dziecka w terminie późniejszym, nieprzypadającym po poprzednim okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego, za część urlopu rodzicielskiego. Zasada ta nie ma jednak zastosowania, jeżeli w ciągu 21 dni po porodzie zostanie złożony wniosek o zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze. Z tytułu urodzenia w dniu 13 lutego 2016 r. córki E. G. ubezpieczona złożyła wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego w pełnym wymiarze. Organ ustalił więc prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od 13 lutego 2016 r. do 10 lutego 2017 r. W związku z urodzeniem w dniu 28 grudnia 2016 r. córki L. G., ubezpieczona nabyła prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu macierzyńskiego z tytułu urodzenia kolejnego dziecka, tj. za okres od 28 grudnia 2016 r. do 27 grudnia 2017 r., zatem zasiłek macierzyński na pierwsze dziecko przysługiwał wyłącznie do dnia 27 grudnia 2016 r.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła S. G., domagając się przyznania prawa do zasiłku macierzyńskiego za sporny okres. W uzasadnieniu wskazała, że jest ona niesprawiedliwa i krzywdzi matki, które w okresie urlopu macierzyńskiego urodzą kolejne dziecko. Konstytucja zapewnia ochronę rodzinie, która powinna być najważniejsza.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2018 r. (k. 15) Sąd Rejonowy w Toruniu przekazał sprawę zgodnie z właściwością do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy.

Sąd ustalił, co następuje:

S. G. podlega ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu zatrudnienia od stycznia 2015 r. u H. C., prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...) H. C. w G., na stanowisku sprzedawcy. W dniu 13 lutego 2016 r. urodziła córkę E. G. i z tego tytułu złożyła do pracodawcy wniosek o udzielenie urlopu macierzyńskiego za okres od 13 lutego do 1 lipca 2016 r. oraz urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze od 2 lipca 2016 r. do 10 lutego 2017 r., na co uzyskała zgodę. Jednocześnie w dniu 19 lutego 2016 r. złożyła do organu wniosek o przyznanie prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres od 13 lutego 2016 r. do 10 lutego 2017 r., który to został jej przez ZUS przyznany i był wypłacany aż do dnia 27 grudnia 2016 r. W dniu 28 grudnia 2016 r. S. G. urodziła córkę L. G. i z tego tytułu złożyła do pracodawcy wniosek o udzielenie urlopu macierzyńskiego za okres od 28 grudnia 2016 r. do 16 maja 2017 r., na co uzyskała zgodę. Jednocześnie w dniu 5 stycznia 2017 r. złożyła do organu wniosek o przyznanie prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres 26 tygodni, począwszy od dnia 28 grudnia 2016 r., który to został jej przez ZUS przyznany i wypłacony. Z kolei wnioskiem z dnia 9 maja 2017 r. zwróciła się do pracodawcy o udzielenie urlopu rodzicielskiego w wymiarze 32 tygodni. W tym samym dniu zwróciła się do organu o przyznanie prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego w wymiarze 32 tygodni, od 17 maja do 26 grudnia 2017 r., który również został jej przyznany i wypłacony.

(okoliczności bezsporne; ponadto dowód: odpisy skrócone aktów urodzenia E. G. i L. G. – k. 5 i 14 akt ZUS; zaświadczenia płatnika składek ZUS Z-3 – k. 1-4, 10-13, 26-29 akt ZUS; wniosek ubezpieczonej do pracodawcy o udzielenie urlopów z dnia 19 lutego 2016 r. – k. 7 akt ZUS; wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego z dnia 19 lutego 2016 r. – k. 8 akt ZUS; wniosek ubezpieczonej do pracodawcy o udzielenie urlopu z dnia 5 stycznia 2017 r. – k. 16 akt ZUS; wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego z dnia 5 stycznia 2017 r. – k. 17 akt ZUS; wniosek ubezpieczonej do pracodawcy o udzielenie urlopu z dnia 9 maja 2017 r. – k. 18 akt ZUS; wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego z dnia 9 maja 2017 r. – k. 19 akt ZUS; przesłuchanie ubezpieczonej – k. 33-34)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy i aktach ZUS, których prawdziwości i wiarygodności strony nie kwestionowały w toku procesu, a także na podstawie przesłuchania ubezpieczonej, albowiem jej zeznania okazały się być jasne, konsekwentne, spójne i korelują z całokształtem zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Bezspornymi pozostawały zasadnicze elementy stanu faktycznego sprawy, w którym S. G. w dniu 13 lutego 2016 r. urodziła córkę E. G. i z tego tytułu złożyła do pracodawcy wniosek o udzielenie urlopu macierzyńskiego za okres od 13 lutego do 1 lipca 2016 r. oraz urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze od 2 lipca 2016 r. do 10 lutego 2017 r., na co uzyskała zgodę, a ZUS przyznał jej w wyniku wniosku prawo do zasiłku macierzyńskiego za ten okres. Jeszcze w trakcie tegoż urlopu, w dniu 28 grudnia 2016 r. ubezpieczona urodziła córkę L. G. i z tego tytułu, na skutek jej wniosków, przyznano i wypłacono jej zasiłek macierzyński za okres od 28 grudnia 2016 r. do 26 grudnia 2017 r. Aktualnie, ubezpieczona domaga się przyznania prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres od 27 grudnia 2017 r. do 9 lutego 2018 r., tytułem niewykorzystanej części urlopu rodzicielskiego na córkę E. G., z uwagi na urodzenie w dniu

28 grudnia 2016 r. kolejnej córki L. G.. W ocenie Sądu roszczenie to okazało się być niezasadnym, a decyzja organu pozostaje prawidłowa.

Płatnikiem spornego świadczenia był Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a tym samym pracodawca nie jest zainteresowanym w sprawie (por. postanowienie SN z dnia 28 czerwca 2016 r., II UZ 17/16, Lex nr 2112312).

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (j.t.: Dz. U. z 2017 r., poz. 1368 ze zm.; powoływana dalej jako „ustawa zasiłkowa”), zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko (art. 29 ust. 1 pkt 1). Zasiłek macierzyński przysługuje przez okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego oraz urlopu ojcowskiego (art. 29a ust. 1).

W myśl art. 180 § 1 pkt 1 k.p., pracownicy przysługuje urlop macierzyński w wymiarze 20 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie. Po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego albo zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego pracownik ma prawo do urlopu rodzicielskiego w wymiarze do 32 tygodni – w przypadku, o którym mowa w art. 180 § 1 pkt 1 (art. 182^{1a} § 1 pkt 1 k.p.). Zgodnie natomiast z art. 179¹ k.p., pracownica, nie później niż 21 dni po porodzie, może złożyć pisemny wniosek o udzielenie jej, bezpośrednio po urlopie macierzyńskim, urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze wynikającym z art. 182^{1a} § 1 (§ 1). W przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w § 1, pracownica może dzielić się z pracownikiem - ojcem wychowującym dziecko albo ubezpieczonym - ojcem dziecka korzystaniem z urlopu rodzicielskiego albo pobieraniem zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi tego urlopu, zgodnie z zasadami określonymi w art. 182^{1c} § 2 i 4 (§ 2).

Nie może budzić wątpliwości, iż urlop rodzicielski jest udzielany jednorazowo albo w częściach nie później niż do zakończenia roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 6 rok życia (art. 182^{1c} § 1). Urlop rodzicielski jest udzielany bezpośrednio po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego albo zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego, nie więcej niż w 4 częściach, przypadających bezpośrednio jedna po drugiej albo bezpośrednio po wykorzystaniu zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający części urlopu rodzicielskiego, w wymiarze wielokrotności tygodnia. Do wniosku dołącza się dokumenty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 186^{8a} (art. 182^{1c} § 2). Urlop rodzicielski w wymiarze do 16 tygodni może być udzielony w terminie nieprzypadającym bezpośrednio po poprzedniej części tego urlopu albo nieprzypadającym bezpośrednio po wykorzystaniu zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający części tego urlopu. Liczba wykorzystanych w tym trybie części urlopu pomniejsza liczbę części przysługującego urlopu wychowawczego (art. 182^{1c} § 3).

Nie ma więc przeszkód, aby pracownica zrezygnowała z części urlopu rodzicielskiego. Oznacza to jednak utratę tej części urlopu, jeżeli tej części urlopu czy zasiłku macierzyńskiego za ten okres nie przejmie ojciec dziecka. W przypadku urlopu rodzicielskiego udzielonego na podstawie art. 179¹ § 1 k.p. nie ma bowiem możliwości skorzystania z maksymalnie 16 tygodni urlopu rodzicielskiego w terminie odroczonym do końca roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 6. rok życia (tak: Bożena Lenart [w:] Brak możliwości skorzystania z maksymalnie 16 tygodni urlopu rodzicielskiego w terminie odroczonym, Legalis). Z art. 182^{1c} § 3 k.p. wynika, że po przerwie w korzystaniu z urlopu rodzicielskiego, tj. niebezpośrednio po poprzedniej części tego urlopu (albo niebezpośrednio po pobraniu zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi części tego urlopu), możliwe jest wykorzystanie maksymalnie 16 tygodni tego urlopu. Taki wymiar urlopu można wykorzystać nie później niż do zakończenia roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 6 rok życia. Nie dotyczy to jednak urlopu rodzicielskiego udzielonego na podstawie art. 179¹ § 1 k.p., tj. na wniosek złożony nie później niż 21 dni po porodzie. Możliwość taką wyłącza wprost art. 179¹ § 2 k.p., który mówi o „zasadach określonych w art. 182^{1c} § 2 i 4 k.p.”, pomijając tym samym art. 182^{1c} § 3 k.p. Tym samym urlop rodzicielski w pełnym 32-tygodniowym wymiarze, udzielony na podstawie art. 179¹ § 1 k.p., może być wprawdzie

wykorzystany w częściach i przez oboje rodziców dziecka (naprzemiennie), ale tylko przez okres ciągły. Każda kolejna część tego urlopu musi następować bezpośrednio po poprzedniej, tj. bez choćby jednego dnia przerwy. W przypadku choćby jednodniowej przerwy – reszta urlopu przepada i taka też sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie.

Z uwagi na powyższe, Sąd na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

SSR Marcin Winczewski